

Catálogo de Especialidades Formativas

PROGRAMA FORMATIU

Bàsic de prevenció de riscos laborals

Setembre 2023

IDENTIFICACIÓ DE L'ESPECIALITAT I PARÀMETRES DEL CONTEXT FORMATIU

Denominació de l'especialitat:	BÀSIC DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS
Família	FORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA
Professional: Àrea	SEGURETAT I SALUT LABORAL
Professional: Codi:	FCOS02
Nivell de qualificació professional:	1

Objectiu general

Preveure els riscos en el treball i determinar accions preventives elementals i/o de protecció a la salut minimitzant els riscos.

Relació de mòduls de formació

Mòdul 1	Seguretat i salut en el treball	7 hores
Mòdul 2	Riscos generals i la seva prevenció	14 hores
Mòdul 3	Riscos específics i la seva prevenció al sector corresponent a l'activitat de l'empresa	5 hores
Mòdul 4	Elements bàsics de gestió de la prevenció de riscos	4 hores

Modalitats d'impartició

Presencial

Teleformació

Durada de la formació

Durada total en qualsevol modalitat d'impartició 30 hores

Teleformació Durada total de les tutories presencials: 0 hores

Requisits d'accés de l'alumnat

Acreditacions/titulacions	No es requereixen acreditacions/titulacions. No obstant això, s'han de tenir prou habilitats de comunicació lingüística que permetin cursar amb aprofitament la formació.
Experiència professional	No es requereix.
Modalitat de teleformació	A més de l'indicat anteriorment, els participants han de tenir prou destreses per ser usuaris de la plataforma virtual en què es basa l'acció formativa.

Prescripcions de formadors i tutors

Acreditació requerida	Tècnic de nivell superior en prevenció de riscos laborals.
Competència docent	<p>Complir com a mínim algun dels següents requisits:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Certificat de professionalitat de Docència de la Formació Professional per a l'Ocupació o equivalent, o tenir formació en metodologia didàctica per a adults (mínim 300 hores). - Acreditar una experiència docent d'almenys 300 hores en modalitat presencial. - Titulacions universitàries de Psicologia/ Pedagogia/ o Psicopedagogia, Màster Universitari de Formació de Formadors o altres acreditacions oficials equivalents.
Modalitat de teleformació	A més de complir les prescripcions establertes anteriorment, els tutors-formadors han d'acreditar una formació, d'almenys 30 hores, o experiència, d'almenys 60 hores, en aquesta modalitat i en la utilització de les tecnologies de la informació i comunicació.

Requisits mínims d'espais, instal·lacions i equipaments

Espais formatius	Superfície m² per a 15 participants	Increment Superfície/ participant (Màxim 30 participants)
Aula polivalent	30 m ²	2 m ² / participant

Espai Formatiu	Equipament
Aula polivalent	<ul style="list-style-type: none"> - Taula i cadira per al formador - Taules i cadires per a l'alumnat - Material d'aula - Pissarra - PC instal·lat en xarxa amb possibilitat d'impressió de documents, canó amb projecció i Internet per al formador

La superfície dels espais i instal·lacions estaran en funció de la seva tipologia i del número de participants. Tindran com a mínim els metres quadrats que s'indiquen per a 15 participants i l'equipament suficient per als mateixos.

En el cas que augmenti el nombre de participants, fins a un màxim de 30, la superfície de les aules s'incrementarà proporcionalment (segons s'indica a la taula pel que fa a m²/ participant) i l'equipament estarà d'acord amb l'esmentat augment.

No s'ha d'interpretar que els diversos espais formatius identificats s'hagin de diferenciar necessàriament mitjançant tancaments.

Les instal·lacions i equipaments hauran de complir la normativa industrial i higienicosanitària corresponent i respondran a mesures d'accessibilitat i seguretat dels participants.

En el cas que la formació es dirigeixi a persones amb discapacitat es realitzaran les adaptacions i els ajustaments raonables per assegurar la seva participació en condicions d'igualtat.

Aula virtual

Si s'utilitza l'aula virtual han de complir-se les següents indicacions.

<ul style="list-style-type: none">• Característiques- La impartició de la formació mitjançant aula virtual s'ha d'estructurar i organitzar de manera que es garanteixi a tota hora que existeixi connectivitat sincronitzada entre les persones formadores i l'alumnat participant així com bidireccionalitat en les comunicacions.- S'haurà de amb un registre de connexions generat per l'aplicació de l'aula virtual enquè s'identifiqui, per a cada acció formativa desenvolupada a través d'aquest , les persones participants a l'aula, així com les seves dates i temps de connexió.
--

Per impartir la formació en **modalitat de teleformació**, s'ha de disposar del següent equipament

Plataforma de teleformació:

La plataforma de teleformació que s'utilitzi per impartir accions formatives haurà d'allotjar el material virtual d'aprenentatge corresponent, tenir prou capacitat per desenvolupar el procés d'aprenentatge i gestionar i garantir la formació de l'alumnat, permetent la interactivitat i el treball cooperatiu, i reunir els següents requisits tècnics d'infraestructura, software i serveis:

- **Infraestructura**

- Tenir un rendiment, entès com a nombre d'alumnes que suporti la plataforma, velocitat de resposta del servidor als usuaris, i temps de càrrega de les pàgines Web o de descàrrega d'arxius, que permeti:
 - a) Suportar un nombre d'alumnes equivalent al nombre total de participants en les accions formatives de formació professional per a l'ocupació que estigui impartint el centre o entitat de formació, garantint un hostalatge mínim igual al total de l'alumnat de les esmentades accions, considerant que el nombre màxim d'alumnes per tutor és de 80 i un nombre d'usuaris concurrents del 40% d'aquest alumnat.
 - b) Disposar de la capacitat de transferència necessària perquè no es produeixi efecte retard en la comunicació audiovisual en temps real, havent de tenir el servidor en el qual s'allotja la plataforma una amplada de banda mínima de 300 Mbs, suficient en baixada i pujada.
- Estar en funcionament 24 hores al dia, els 7 dies de la setmana.

- **Software:**

- Compatibilitat amb l'estàndard SCORM i paquets de continguts IMS.
- Nivells d'accessibilitat i interactivitat dels continguts disponibles mitjançant tecnologies web que com a mínim compleixin les prioritats 1 i 2 de la Norma UNEIX 139803:2012 o posteriors actualitzacions, segons l'estipulat al capítol III del Reial Decret 1494/2007, de 12 de novembre.
- El servidor de la plataforma de teleformació ha de complir els requisits establerts en la Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals, pel que el responsable de l'esmentada plataforma ha d'identificar la localització física del servidor i el compliment de l'establert sobre transferències internacionals de dades als articles 40 a 43 de l'esmentada Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre, així com, en el que resulti d'aplicació, al Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques respecte del tractament de dades personals i la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE.
- Compatibilitat tecnològica i possibilitats d'integració amb qualsevol sistema operatiu, base de dades, navegador d'Internet dels més usuals o servidor web, havent de ser possible utilitzar les funcions de la plataforma amb complements (plug-in) i visualitzadors compatibles. Si es requereix la instal·lació addicional d'algun suport per a funcionalitats avançades, la plataforma ha de facilitar l'accés al mateix sense cost.
- Disponibilitat del servei web de seguiment (operatiu i en funcionament) de les accions formatives impartides, conforme al model de dades i protocol de transmissió establerts a l'annex V de la Orden/TMS/369/2019, de 28 de març.

- **Serveis i suport**

- Sustentar el material virtual d'aprenentatge de l'especialitat formativa que a través d'ella s'imparteixi.
- Disponibilitat d'un servei d'atenció a usuaris que de suport tècnic i mantingui la infraestructura tecnològica i que, de forma estructurada i centralitzada, atengui i resolgui les consultes i incidències tècniques de l'alumnat. Les maneres d'establir contacte amb aquest servei, que seran mitjançant telèfon i missatgeria electrònica, han d'estar disponibles per al·lumnat des de l'inici fins a l'acabament de l'acció formativa, mantenint un horari de funcionament de matí i de tarda i un temps de demora en la resposta no superior a 48 hores laborables.
- Personalització amb la imatge institucional de l'administració laboral corresponent, amb les pautes d'imatge corporativa que s'estableixin.

Per tal de gestionar, administrar, organitzar, dissenyar, impartir i avaluar accions formatives a través d'Internet, la plataforma de teleformació integrarà les eines i recursos necessaris a tal finalitat, disposant, específicament, d'eines de:

- Comunicació, que permetin que cada alumne pugui interaccionar a través del navegador amb el tutor-formador, el sistema i amb els altres alumnes. Aquesta comunicació electrònica ha de dur-se a terme mitjançant eines de comunicació síncrones (aula virtual, xat, pissarra electrònica) i asíncrones (correu electrònic, fòrum, calendari, tauler d'anuncis, avisos). Serà obligatori que cada acció formativa en modalitat de teleformació disposi, com a mínim, d'un servei de missatgeria, un fòrum i un xat.
- Col·laboració, que permetin tant el treball cooperatiu entre els membres d'un grup, com la gestió de grups. Mitjançant tals eines ha de ser possible realitzar operacions d'alta, modificació o esborrament de grups d'alumnes, així com creació «d'escenaris virtuals» per al treball cooperatiu dels membres d'un grup (directoris o «carpetes» per a l'intercanvi d'arxius, eines per a la publicació dels continguts, i fòrums o xats privats per als membres de cada grup).
- Administració, que permetin la gestió d'usuaris (altes, modificacions, esborrament, gestió de la llista de classe, definició, assignació i gestió de permisos, perfils i rols, autenticació i assignació de nivells de seguretat) i la gestió d'accions formatives.
- Gestió de continguts, que possibilitin l'emmagatzemament i la gestió d'arxius (visualitzar arxius, organitzar-los en carpetes –directoris- i subcarpetes, copiar, enganxar, eliminar, comprimir, descarregar o carregar arxius la publicació organitzada i selectiva dels continguts dels esmentats arxius, i la creació de continguts).
- Avaluació i control del progrés de l'alumnat, que permetin la creació, edició i realització de proves d'avaluació i autoavaluació i d'activitats i treballs avaluables, la seva autocorrecció o la seva correcció (amb retroalimentació), la seva qualificació, l'assignació de puntuacions i la ponderació de les mateixes, el registre personalitzat i la publicació de qualificacions, la visualització d'informació estadística sobre els resultats i el progrés de cada alumne i l'obtenció d'informes de seguiment.

Material virtual d'aprenentatge:

El material virtual d'aprenentatge per a l'alumnat mitjançant qui s'imparteixi la formació es concretarà en el curs complet en format multimèdia (que mantingui una estructura i funcionalitat homogènia), havent d'ajustar-se a tots els elements de la programació (objectius i resultats d'aprenentatge) d'aquest programa formatiu que figura al Catàleg d'Especialitats Formatives i el contingut del qual compleixi aquests requisits:

- Com a mínim, ser l'establert en l'esmentat programa formatiu del Catàleg d'Especialitats Formatives.
- Estar referit tant als objectius com als coneixements/ capacitats cognitives i pràctiques, i habilitats de gestió, personals i socials, de manera que en el seu conjunt permetin aconseguir els resultats d'aprenentatge previstos.
- Organitzar-se a través d'índexs, mapes, taules de contingut, esquemes, epígrafs o titulars de fàcil discriminació i seqüenciar-se pedagògicament de tal manera que permeten la seva comprensió i retenció.
- No ser merament informatius, promovent la seva aplicació pràctica a través d'activitats d'aprenentatge (autoavaluables o valorades pel tutor-formador) rellevants per a l'adquisició de

competències, que serveixin per verificar el progrés de l'aprenentatge de l'alumnat, fer un seguiment de les seves dificultats d'aprenentatge i donar-li el suport adequat.

- No ser exclusivament textuals, incloent variats recursos (necessaris i rellevants), tant estàtics com interactius (imatges, gràfics, àudio, vídeo, animacions, enllaços, simulacions, articles, fòrum, xat, etc.). de forma periòdica.
- Poder ser ampliat o complementat mitjançant diferents recursos addicionals a què l'alumnat pugui accedir i consultar a voluntat.
- Donar lloc a resums o síntesi i a glossaris que identifiquin i defineixin els termes o vocables bàsics, rellevants o claus per a la comprensió dels aprenentatges.
- Avaluar la seva adquisició durant i a l'acabament de l'acció formativa a través d'activitats d'avaluació (exercicis, preguntes, treballs, problemes, casos, proves, etc.), que permetin mesurar el rendiment o acompliment de l'alumnat.

Altres especificacions

L'aula de gestió estarà equipada amb un mostrari d'equips de protecció individual (EPI)

Vinculació amb capacitacions professionals

La formació establerta en aquesta especialitat formativa capacita per dur a terme les responsabilitats professionals de nivell bàsic en prevenció de riscos laborals, d'acord a l'Annex IV del Reglament dels serveis de prevenció aprovat pel Reial Decret 39/1997, de 17 de gener.

Requisits oficials de les entitats o centres de formació

Estar inscrit en el Registre d'entitats de formació (Serveis Públics d'Ocupació)

DESENVOLUPAMENT MODULAR

MÒDUL DE FORMACIÓ 1: **SEGURETAT I SALUT EN EL TREBALL**

OBJECTIU

Identificar el marc conceptual i legislatiu en el qual es desenvolupa la prevenció de riscos laborals

DURADA EN QUALSEVOL MODALITAT D'IMPARTICIÓ: 7 hores

Teleformació: Durada de les tutories presencials: 0 hores

RESULTATS D'APRENTATGE

Coneixements/ Capacitats cognitives i pràctiques

- Distinció de la terminologia relacionada amb la Seguretat i Salut en el Treball establerta en la normativa.
 - Treball
 - Salut
 - Altres termes
- Diferenciació dels tipus de riscos laborals i dels possibles danys derivats del treball.
 - Factors de risc
 - Conseqüències dels riscos
 - Accidents de treball.
 - Malalties professionals
 - Altres danys de la salut
 - Repercussions econòmiques i de funcionament
- Coneixement dels fonaments jurídics en matèria de Prevenció de Riscos Laborals i de les normes bàsiques d'aplicació directa a Espanya.
 - Drets i deures bàsics
 - Les directives comunitàries:
 - Abast i fonaments jurídics
 - Directives sobre Seguretat i Salut en el treball
 - Directives sobre Seguretat del producte
 - Legislació bàsica aplicable
 - Llei de prevenció de Riscos Laborals
 - Reglament dels Serveis de Prevenció
 - Reglamentacions tècniques específiques derivades de la Llei
 - Altres disposicions

Habilitats de gestió, personals i socials

- Sensibilització de la importància de l'adopció de mètodes segurs durant l'exercici de l'activitat laboral en l'empresa.
- Conscienciació de la necessitat del coneixement i actualització de la normativa d'aplicació en Seguretat i Salut en el Treball.

OBJECTIU

Realitzar avaluacions elementals de riscos i establir mesures preventives així com participar en les actuacions d'emergència mitjançant l'aplicació dels corresponents protocols.

DURADA EN QUALSEVOL MODALITAT D'IMPARTICIÓ: 14 hores

Teleformació: Durada de les tutories presencials: 0 hores

RESULTATS D'APRENTATGE

Coneixements/ Capacitats cognitives i pràctiques

- Identificació dels riscos lligats a les condicions de seguretat
 - Lloc i superfície de treball
 - Eines
 - Màquines
 - Electricitat
 - Incendis
 - Emmagatzemament, manipulació i transport
 - Treballs de manteniment
- Identificació dels riscos lligats al medi ambient de treball
 - Exposició laboral a agents químics
 - Exposició laboral a agents físics
 - Exposició laboral a agents biològics
- Identificació dels riscos lligats a la càrrega de treball, la fatiga i la insatisfacció laboral.
 - Càrrega de treball
 - Càrrega física
 - o Esforços físics
 - o Postura de treball
 - o Manipulació de càrregues
 - o Moviments repetitius
 - Càrrega mental
 - Fatiga
 - Insatisfacció laboral
 - Assetjament laboral o "mòbing"
- Avaluació elemental de riscos i implantació de mesures de protecció.
 - Avaluació de riscos elementals associats al lloc de treball
 - Mesures de protecció:
 - o Protecció col·lectiva
 - o Protecció individual. Equips de protecció individual
- Actuació en cas d'emergències i evacuació
 - Plans d'autoprotecció
 - Tipus d'accidents greus
 - Classificació de les situacions d'emergències
 - Organització d'emergències
 - Informació de suport per a l'actuació en emergències
 - Simulacres
- Actuació bàsica de primers auxilis
 - Consells generals de primers auxilis
 - Activació del sistema d'emergències

- Baules de la cadena de socors
- Avaluació primària d'un accidentat
- Hemorràgies
- Farmaciola d'urgències
- Coneixement de les disposicions relacionades amb la vigilància de la salut dels treballadors.
 - Objectius de la vigilància de la salut
 - Procediments de vigilància de la salut

Habilitats de gestió, personals i socials

- Conscienciació sobre la importància de conèixer els riscos associats al lloc de treball per adoptar mesures preventives adequades.
- Planificació de mesures i presa de decisions encaminades a l'anul·lació o minoració de riscos.
- Cooperació i coordinació amb els diferents equips de treball per reduir possibles incidents i accidents.

MÒDUL DE FORMACIÓ 3: RISCOS ESPECÍFICS I LA SEVA PREVENCIÓ AL SECTOR CORRESPONENT A L'ACTIVITAT DE L'EMPRESA

OBJECTIU

Detectar els principals riscos inherents al lloc de treball i adoptar les mesures preventives adequades.

DURADA EN QUALSEVOL MODALITAT D'IMPARTICIÓ: 5 hores

Teleformació: Durada de les tutories presencials: 0 hores

RESULTATS D'APRENTATGE

Coneixements/ Capacitats cognitives i pràctiques

- Identificació dels riscos específics del sector de l'empresa
 - Riscos lligats a les condicions de seguretat
 - Riscos lligats al medi ambient de treball
 - Altres riscos
- Adopció de mesures preventives específiques del sector de l'empresa.
 - Protecció col·lectiva
 - Protecció individual. Equips de protecció individual

Habilitats de gestió, personals i socials

- Valoració de la necessitat d'adoptar mesures preventives en les activitats desenvolupades en l'entorn laboral.
- Iniciativa en la proposta de millora dels processos i procediments de treball per aconseguir entorns segurs.

OBJECTIU

Intervenir en la gestió de la prevenció de riscos laborals en l'empresa i identificar els diferents organismes públics nacionals i internacionals més importants relacionats amb la seguretat i salut en el treball.

DURADA EN QUALSEVOL MODALITAT D'IMPARTICIÓ: 4 hores

Teleformació: Durada de les tutories presencials: 0 hores

RESULTATS D'APRENTATGE

Coneixements/ Capacitats cognitives i pràctiques

- Gestió de la prevenció de riscos laborals en l'empresa
 - Planificació i integració de l'acció preventiva en el Pla de prevenció
 - Avaluació de riscos
 - Adopció d'accions preventives per eliminar o controlar els riscos detectats
 - Control de l'eficàcia de les mesures preventives adoptades
 - Informació als treballadors sobre els riscos i mesures preventives associats a l'activitat laboral
 - Vigilància de la salut dels treballadors
 - Actuacions davant de situacions d'emergència
 - Elaboració de documentació
- Diferenciació entre les diferents modalitats de recursos humans i materials encarregats de la gestió de la prevenció de riscos laborals
 - Asunción personal per l'empresari de l'activitat preventiva
 - Designació de treballadors
 - Servei de Prevenció propi
 - Servei de Prevenció aliè
- Identificació dels organismes públics relacionats amb la seguretat i salut en el treball.
 - Institucions i organismes internacionals
 - Organització Internacional del Treball (OIT)
 - Unió Europea
 - Organismes nacionals
 - Institut Nacional de Seguretat i Salut en el Treball (INSST)
 - Inspecció de Treball i Seguretat Social
 - Administracions Públiques competents en matèria sanitària
 - Altres Administracions Públiques relacionades amb la Seguretat i Salut en el Treball
 - Comissió Nacional de Seguretat i Salut en el Treball
 - Fundació per a la Prevenció de Riscos Laborals
 - Organismes de caràcter autonòmic

Habilitats de gestió, personals i socials

- Valoració de l'adequada organització del treball per optimitzar esforços, recursos i resultats
- Responsabilitat i autonomia per a la planificació i integració de la prevenció en l'empresa

- Ús d'habilitats de comunicació per a la promoció de comportaments segurs i el foment de l'interès i cooperació dels treballadors en una acció preventiva integrada.
- Iniciativa per actualitzar els coneixements i les habilitats relacionats amb la prevenció a través de la formació contínua.

ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES

- La durada de la formació associada al bloc de coneixements/capacitats cognitives i pràctiques "Actuació bàsica de primers auxilis", inclòs en el "Mòdul de formació 2: Riscos generals i la seva prevenció", haurà de ser de 2 hores, amb la finalitat de complir l'estipulat al Reglament dels serveis de prevenció aprovat pel Reial Decret 39/1997, de 17 de gener.
- El "Mòdul de formació 3: Riscos específics i la seva prevenció al sector corresponent a l'activitat de l'empresa" haurà de ser desenvolupat per l'entitat encarregada de la impartició de l'acció formativa, ja que els resultats d'aprenentatge són específics del sector al que va dirigida l'acció formativa.

AVALUACIÓ DE L'APRENTATGE A L'ACCIÓ FORMATIVA

- L'avaluació tindrà un caràcter teoricopràctic i es realitzarà de forma sistemàtica i contínua, durant el desenvolupament de cada mòdul i al final del curs.
- Pot incloure una avaluació inicial de caràcter diagnòstic per detectar el nivell de partida de l'alumnat.
- L'avaluació es durà a terme mitjançant els mètodes i instruments més adequats per comprovar els diferents resultats d'aprenentatge, i que garanteixin la fiabilitat i validesa de la mateixa.
- Cada instrument d'avaluació s'acompanyarà del seu corresponent sistema de correcció i puntuació en el qual s'expliciti, de forma clara i inequívoca, els criteris de mesura per avaluar els resultats assolits pels participants.
- La puntuació final assolida s'expressarà en termes d'Apte/ No Apte.